

de STEM van de LAATSTE BAZUIN

41^e jaargang nr. 62, najaar 2015

*Driemaandelijke uitgave van de
Hersteld Apostolische Zendingkerk in Nederland*

Gedichten gevraagd

*Op deze plaats staat
- normaliter -*

*altijd een gedicht,
maar nu niet.*

*We vragen
daarom onze lezers*

*- niet al te lange -
en mooie zelfgeschreven*

*gedichten in te zenden
zodat we deze plaats*

*weer kunnen vullen
met geloofsversterkende*

poëzie.

(red.)

COLOFON

Uitgeverij 'De Kandelaar'
Herenweg 7 bis
3513 CA Utrecht
Telefoon: 030 230 07 44
www.uitgeverijdekandelaar.nl

Redactie:

Hogerbeetsstraat 32
2242 TR Wassenaar
www.hazknederland.org
a.w.b@casema.nl
Telefoon: 030-603 28 98

Abonnementen worden gratis verstrekt.

Opgave 023-5285561
of via e-mail:
info@uitgeverijdekandelaar.nl
Overname van artikelen alleen
met toestemming, ongewijzigd
en met bronvermelding.

Redactie:

A.W. Berkhof
R.C. Boekhout
H. Kuipers

Hoofredactie: H.F. Rijnders

Productie en lay-out:

theologische uitgeverij
NARRATIO
Postbus 1006
4200 CA Gorinchem

ISSN: 1568 - 3419

Bij de voorplaat:
Een gedeelte van het
Engedi-koor in 1884

Een tweede kans

'Schrijf maar iets voor volgend jaar', was de opmerking die gegeven werd tijdens een telefoontje naar de redactie. Wat voor vandaag geldt, geldt ook voor volgend jaar, de toekomst. Het is het verlangen naar de ontmoeting met Christus Jezus. Het is misschien wel vergelijkbaar met de momenten dat je weg bent van huis, maar telkens weer verlangt naar je gezin terug te keren, naar de ontmoeting en hereniging met hen. Dat geldt natuurlijk ook de hemelse Bruidgom, net zoals Hij er naar verlangt Zijn bruid te mogen zien en ontmoeten van aangezicht tot aangezicht.

Kansen?

President Obama van de Verenigde Staten is een groot voorstander van het geven van een tweede kans aan mensen voor mensen die een misstap hebben begaan. Als dit artikel geschreven wordt, heeft net in het Nederlands Dagblad gestaan dat veroordeelden in zijn land een tweede kans gaan krijgen. De gevangenen in Amerika zitten vol met ongeveer 2,4 miljoen gevangenen. Dat levert heel wat financiële kosten op! 'Maar het zijn ook vaak jongeren die fouten hebben gemaakt, die niet zoveel verschillen van de fouten van mij en velen van jullie,' zei de president. Het verschil is dikwijls dat zij het moesten doen zonder ondersteunende structuren, herkansingen en middelen om

over deze fouten heen te komen, afkomstig als ze vaak zijn uit kansarme groepen in de samenleving. 'Schrijf maar iets voor volgend jaar.' Is dit niet een geweldige opdracht om voor nu en de toekomst Gods genade in Christus aan te bieden? Een tweede kans, de structuur van Gods huis, de kerk met Zijn Woord en Zijn sacramenten. Maar ook een familie die ondersteunt!

Zichtbaar?

De Heer spreekt regelmatig ook tot ons, door Woord en Geest, dat wij afkerig en nalatig zijn, ver van huis! Enkele citaten: 'Ik vraag u, wie zal binnentreden zonder bruiloftskleed?' 'Toon Mij uw aangezicht.' 'Zult gij een groene boom zijn?' 'Gij zijt op plaatsen, waar Ik u niet zocht.' Uit al deze woorden welke de Heilige Geest spreekt, blijkt overduidelijk dat het aan onze kant tot Hem veel ontbreekt.

Een tweede kans, zullen wij die aangrijpen? Zullen de gevangenen over wie president Obama spreekt de gegeven kans durven aan nemen? Ik weet haast zeker van wel; zij zitten te wachten op de genade welke hen geschonken wordt. Zullen wij ons verbergen, ons aangezicht niet tonen en de structuur – Gods kerk – aan anderen niet aanbieden, of uzelf? Durven wij ons te geven en te tonen. Wat ziet men van ons, de gemeente, oud en jong? Of zitten ook wij gevangen in ons denken?

Waar zijn we?

Is er een geloofscrisis? Met verdriet lees je over de vele Godshuizen die dicht gaan, of nog erger, zelfs worden afgebroken. In Hgl.2:14 lezen we: 'Mijn duif in de rotskloof, in de schuilhoek van de bergwand, laat mij uw gedaante zien, laat mij uw stem horen, want zoet is uw stem en uw gedaante is bekoorlijk.' Zijn wij die duiven, of zijn we wilde duiven geworden weg van de schuilhoek, zonder Eigenaar, zonder vaste koers, zonder geloof, zonder huis? Zijn wij uitgevlogen naar de plaatsen waar de Heer niet zocht?

Of, waar is uw bruiloftskleed? Is het gescheurd of bezoedeld? Zijn we vervreemd van de Bruidegom? Dat zou betekenen dat we langs elkaar leven en niet met elkaar. Wat zien en horen anderen dan van ons? Zijn het schandalen en wereldgelijkvormigheid? Laten we

niet vergeten, dat God altijd weer een nieuwe kans geeft en dat we dat allemaal nodig hebben. God vraagt Zijn duive om zich te laten zien en zich te laten horen. Is alles niet genade? Het hart van de Heer gaat toch immer open voor een afgedwaald kind. Als de Heer Adam roept na de zondeval, heeft deze zich verborgen en klinkt het verwijt dat hij niet op zijn plaats is. De Heer spreekt dat ook dikwijls tot ons in de profetieën. Dat is genade! Hij kent ons zitten en ons staan; Hij kent ons hart. Behoort het Hem toe of lonkt al dat andere? U kunt het zelf invullen.

Verkiezende genade

Laten wij die tweede kans aangrijpen, want de Heer spreekt over 'Mijn duive', 'Mijn liefste' en 'Mijn bruid'. Wij zeggen dit niet, maar het is de verkiezende genade en liefde van God voor ons zonda-

ren. Zien we naar onze kleine en lege kerkjes, naar de omstandigheden die niet rooskleurig zijn. Maar de Heer zegt dat, hoewel de tekortkomingen van ons vele zijn, alhoewel ons gezicht bedekt is met schaamte, waar we ons ook in de wereld, op donkere plaatsten of misschien zelfs in gevangenissen bevinden, Hij toch altijd weer klaar staat om ons een tweede kans te geven. Is dat geen wonder? Zo is de Here, wie is een God als Hij?

Is ons hart al aangeraakt door deze Bruidswerver, door Zijn Woord en door Zijn Heilige Geest? Als wij geen tweede kans zouden krijgen, wie zou dan zalig kunnen worden? Nee, dat is onmogelijk. Maar Christus zei: 'Wat bij mensen onmogelijk is, is mogelijk bij God' (Lc.18:27). Het staat er slecht voor in ons leven als wij denken dat het van onze werken afhangt. Het gaat om de vernieuwing van ons hart. Van onze betrokkenheid tot de naaste (ook in gevangenissen die vol zitten met gebroken en zondige mensen). Maar het is telkens Gods genade welke een tweede kans biedt, door Jezus Christus.

Hoop

Is er hoop voor volgend jaar, voor de toekomst? Is er hoop voor Gods kerk? Jawel, als we zien wat Zijn genade kan en wil uitwerken in onze harten! Het nieuwe leven door onze wedergeboorte, door de doop, verzegeling in de Here Jezus, Die ons kracht geeft. Sions kinderen zijn daar waar God woont, waar Hij zichtbaar en hoorbaar is.

Eerder dit voorjaar was er in de tuin een boompje dat dood leek. Mijn dochter zei: 'Haal hem er maar uit.' Pa zei echter dat hij hem nog een tweede kans gaf en pootte hem opnieuw in andere grond en welk een wonder: hij liep weer opnieuw uit. Groene blaadjes!

Hetzelfde geldt voor ons mensen. Wat een wonder van genade, geprezen zij de Heer voor degenen die geplant zijn op door Hem gewijde grond. Want also lief heeft God de wereld gehad, u en mij, gevangenen, dat een ieder die in Hem gelooft, eeuwig leven ontvangt!

H. van Dusschoten

Koor-cd

Met ingang van 10 oktober is de eerste CD van het Judakoor te koop;

gewoonlijk tijdens activiteiten van de HAZK.

De CD is eerder dit jaar opgenomen in de Pelgrimkerk te Haarlem.

Het thema van de CD is de wederkomst.

De prijs is € 10,=; hiervan komt € 5,= ten goede aan de broeders en zusters in Congo.

Voor informatie: Michèl Keijsper

Verborgen ster... (2)

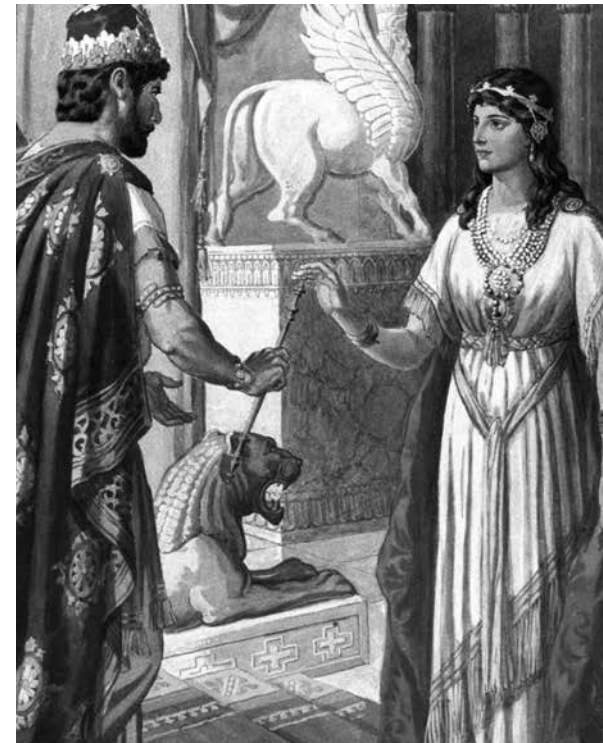
De redding is aanstaande

En Esther ging op de derde dag naar de koning. De derde dag is het beeld van de opstanding maar ziet ook op het 1000-jarig vredesrijk. Zij ging in het gewaad dat zij van de koning verkregen had. Zij gaat niet in eigen gerechtigheid, maar in genade die haar geschenken wordt. Zijn wij ook niet gekleed met hetgeen de Heer ons geven wil? Js.61 zegt hier in vs 10 het volgende over: 'Ik verblijd mij zeer in de Here, mijn ziel juicht in mijn God, want Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, met de mantel der gerechtigheid heeft Hij mij omhuld, gelijk een bruidegom, die zich als een priester het hoofdsieraad ombindt, en gelijk een bruid, die zich met haar versierselen tooit.' Ook komt Esther pas 'in actie' als de koning aangeeft dat het hem behaagt. Dit sluit precies aan op onze bede waarin steeds naar voren komt 'Uw wil geschiede'. Voor ons is het leermoment dat Esther handelt conform de voorschriften van Mordechaï (beeld van Christus) en Ahasveros (beeld van God de Vader). In hoofdstuk 5 zien we dat Haman zeer verheugd is met de uitnodiging. Hij verheft zich boven alles en allen. Belangrijk detail is dat Haman geen angst heeft voor Esther maar wel voor Mordechaï. Het plan wordt dan ook opgevat om deze op een paal te spietsen. Het feestmaal wordt om onbe-

kende redenen een dag uitgesteld waardoor de druk op Mordechaï toeneemt, maar zoals wij weten zal deze niet wijken of bezwijken voor het kwaad.

Geen angst of vrees

In hoofdstuk 6 zien we dat de koning zich de kronieken laat voorlezen. Naar voren komt dat er een plan was vrijdeld om een aanslag op de koning te plegen. Juist Mordechaï had dit voorkomen. Hiervoor heeft hij in onze terminologie geen beloning ontvangen. Aan onze Heer Jezus is ook geen eer bewezen. Integendeel: hij onderging de kruisiging om de band tussen God de Vader en de mens weer te herstellen. God zou Hem echter alsnog de eer bewijzen die Hem toekomt. Zie Hbr. 2: 8b-9. Haman keert terug in zijn huis en weet dat hij de strijd verloren heeft. Zijn adviseurs en zijn vrouw geven hem dit al aan: 'Zijn wijzen en zijn vrouw Zeres zeiden tot hem: Indien Mordechaï, voor wie gij begonnen zijt te vallen, uit het zaad der Joden is, dan zult gij niets tegen hem vermogen; integendeel: gij zult voor hem geheel ten val komen' (Es.6:13b). Ook de satan weet dat hij de strijd verloren heeft. De Heer is immers opgestaan en heeft alles volbracht. Daarom gaat de satan rond als een briesende leeuw. Daardoor is er ook een vorm van paniek in het natuurlijke maar ook in het geestelijke leven. In de profetie waarvan

sprake is in de inleiding kwam nadrukkelijk naar voren dat er 'een roepen was' als gevolg van de situatie. Juist op basis van het boek Esther mogen wij zien dat er geen angst en vrees hoeft te zijn. Alles is in Zijn hand.

Het kwaad vernietigd

Tijdens het aangerichte feestmaal vraag de koning nogmaals wat Esther begeert. Dan volgt de bede van Esther om haar volk te redden van de aanklager en zij geeft aan dat Haman de grote booswicht en vervolger is. Esther spreekt duidelijk over *haar* volk en komt er dus openlijk voor uit welke haar afkomst is. Komen wij er openlijk voor uit? De bazuin moet een duidelijk en zuiver geluid geven. Zie 1Kor.14:8. In de tekst begeeft

Haman zich zelfs op het rustbed waarop Esther lag. Het rustbed kennen wij als de plaats van de gemeente waar wij de rust van de omgang met de Heer ervaren. Zo dichtbij kan het kwaad dus komen. Al is de nood zeer hoog en het kwaad nabij: God zal uitredding geven. Lees hierbij Ps.69:30-37. Werkt zeker versterkend. Het spietsen van Mordechaï op de paal van 50 el hoog gaat niet door; in plaats daarvan wordt het kwaad zelf op deze paal gespietst op bevel van de koning. Het kwaad dat de satan de volgelingen van de

Heer bereidt, wordt nu zijn eigen deel.

Het bestuur in handen van de Bekwame

We zien dat Mordechaï van de koning de zegelring ontvangt. Het beeld van trouw, gunst en welgevallen. De natuurlijke Esther stelt Mordechaï aan als beheerder. Dit betekent geenszins dat Esther meer macht zou hebben. Het houdt wel in dat Esther gewillig en vrijwillig de besturing door Mordechaï accepteert. We zien in dit hoofdstuk dat gebeurde 'wat Mordechaï gelastte'. Eerste doel is om het volk te redden van de vervolging door de volgelingen van satan. We zien immers in de tekst terugkomen (en zeker in onze wereld) dat de volgelingen van het kwaad nog steeds

OPENBARE LEZING

Titel:

‘Zo zegt de Here HERE!’ het profetisch getuigenis in onze tijd

Een ieder wordt uitgenodigd voor deze opmerkelijke lezing, die inzicht geeft in Gods vermaningen voor ons volk.

We hopen velen van u te ontmoeten opdat **ook uw mening zal worden gehoord.**

Wanneer: 11 november
15.00 en 20.00 uur
Waar: Sionskerk
Glanerbeek 10
8033 BA Zwolle

Alle info ook op:
www.lezing.org
Vragen?
telefoon 023 - 528 55 61;
e-mail:
jlmstraetmans@planet.nl

**U BENT
VAN HARTE WELKOM**

aanwezig zijn (Zie Es.9:10). We zien naar voren komen dat Mordechaï steeds meer naar buiten treedt. Ook in de toekomst zal het gebeuren dat de evangelieverkondiging gewoon doorgaat ook als er verdrukking en dreiging is.

In de laatste 2 hoofdstukken van het boek Esther zien we Mordechaï toenemen in macht in het rijk van koning Ahasveros. Een mooi beeld van de acceptatie en aanvaarding van Christus in de wereld die nog in de toekomst verborgen ligt. De verdrukkers zullen verdeld worden. Zoals Mordechaï de leiding neemt, geldt dit ook voor de Zonne der gerechtigheid. Maleachi 4 zegt hier in de eerste 3 verzen het volgende over: ‘Want zie, de dag komt, brandend als een oven! Dan zullen alle overmoedigen en allen die goddeloosheid bedrijven, zijn als stoppels, en de dag die komt, zal hen in brand steken – zegt de Here der heerscharen – welke hun wortel noch tak zal overlaten. Maar voor u, die mijn naam vreest, zal de zon der gerechtigheid opgaan, en er zal genezing zijn onder haar vleugelen; gij zult uitgaan en springen als kalveren uit de stal. Gij zult de goddelozen vertreden, want tot stof zullen zij zijn onder uw voetzolen op de dag die Ik bereiden zal, zegt de Here der heerscharen.’ In de tekst wordt meerdere malen melding gemaakt dat de goddelozen verdeld worden maar van de buit blijft men af. Er is dus geen verlangen naar aardse zaken maar wel de behoefte om het kwade uit te bannen. Als gevolg hiervan werd het volk niet meer belaagd door het kwaad.

Er was grote vreugde en men stelde zich vrijwillig in Zijn hand. Opmerkelijk zijn de verzen 29-32 van het negende hoofdstuk: ‘En koningin Ester, de dochter van Abichail, schreef samen met Mordechaï, de Jood, met alle nadruk om deze tweede brief over het Purimfeest zo krachtig mogelijk te maken. En hij zond brieven aan al de Joden in de honderd zevenentwintig gewesten van het rijk van Ahasveros, woorden van heilwens en trouw, dat men deze Purimdagen op hun bepaalde tijden zou vieren, zoals Mordechaï, de Jood, en koningin Ester voor hen hadden bepaald en zoals zij voor zichzelf en voor hun nakomelingen bepalingen hadden vastgesteld aangaande de vastentijden en het wegeroep. En het bevel van Ester stelde deze Purimvoorschriften vast en het werd in een boek opge-

Haman en Mordechaï

schreven.’ Mordechaï en Esther richten gezamenlijk het bestuur in. Een prachtig vooruitzicht naar Zijn rijk waarbij Hij Koning der koningen is en Priester van alle priesters en waarbij Zijn volk als koning en priester zal regeren en waarbij er sprake is van een situatie van eenheid van Geest.

Uitzicht

In het korte laatste hoofdstuk 10 wordt gesproken over ‘het vaste land en de kustlanden der zee’ oftewel: het heil zal over de gehele wereld gaan. Een prachtig en lang verwacht vooruitzicht. Er wordt gesproken over Zijn geweldige en machtige daden. Een mooie afronding van een klein boekje in het Woord Gods maar met een grote inhoud waar wij ons aan vast mogen klampen in het huidige wereldbeeld maar zeker in de roerige toekomst. Als de Heer ons maant om ons hierin te verdiepen doet Hij dit niet zonder reden. Als afrondende tekst wil ik u de heerlijke tekst uit Rm.8:31–39 meegeven: ‘Wat zullen wij dan van deze dingen zeggen? Als God vóór ons is, wie zal tegen ons zijn? (...) Want ik ben verzekerd, dat noch dood noch leven, noch engelen noch machten, noch heden noch toekomst, noch krachten, noch hoogte noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onze Here.’ Bouw en vertrouw op Hem en laat niet los, want Hij is onze zekerheid. Maranatha!

R.C. Boekhout

De Engel des Heren

Op verschillende plaatsen in de Heilige Schrift lezen wij over engelen en in het bijzonder ook van De Engel des Heren. Wie is nu die laatste? In Richteren 2 bijvoorbeeld wordt de getuige, die tegen Israël in Bokim sprak in vers 1 een engel en in vers 4 nader omschreven als de Engel des Heren, genoemd. Gelijk als tot Bileam, Numeri 22:22 en verder, kwam de Engel des Heren om hem te waarschuwen en af te houden van het kwaad, dat hij voornemens was over Israël te brengen, zo kwam ook te Bokim een Engel, een bode, een gezant, tot Israël, om tegen hen te getuigen. Deze Engel was niet een Profeet van de Heer tot hen gezonden, al worden de profeten, apostelen, evangelisten en herders en leraars ook, als zijnde boden en gezanten van 's Heren wege, engelen genaamd, zoals wij bijzonder kunnen lezen van de ambten en dienaren in de gemeente van Klein-Azië.

Wat zij zijn

Wat engelen zijn, weten wij. Wij hebben daar geen uitvoerige verklaring voor nodig. Zij zijn geschapen geesten, die voor Gods troon staan, waardig om de Heer op Zijn wenken te dienen en zij vormen een grote legerschare. 'Looft de HERE, al zijn heerscharen, gij zijn dienaren, die zijn wil volbrengt' (Ps.103:21). Engelen worden gezonden om Gods wil

bekend te maken en straffen op de zonde uit te voeren. Zo lezen wij van de engel, die zijn hand uitstreckte om het verderf van de pest over het volk te brengen (2Sm.24:16). Maar ook worden de engelen voor Gods uitverkorenen ten goede gezonden. De Engel des Heren legt Zich rondom degenen, die Hem vrezen en redt ze (Ps.34:8). Zij zijn alle gediensstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden, om degenen wil, die de zaligheid zullen beërven (Hbr.1:14).

De getrouwe God

Dan lezen wij in Richteren 2, dat een Engel des Heren kwam, vanuit Gilgal. Hij kwam tot Israël, het van God afgeweken en zondige volk. Hij was een getuige van Gods liefde, genade en trouw jegens Israël betoond en bewezen, zoals de Heere een getrouw God is in Christus en verzekerd wordt in Zijn eigen getuigenis: Doch God is getrouw. Deze Engel, deze Gezant van de Allerhoogste te zien en te ontmoeten was Israël een sprekend getuigenis van hun dienst, die zij Gode te brengen hadden en de gemeenschap, waarin zij tot hun Verbondsgod stonden. Ja, zonder dat de Engel nog sprak, was Zijn komst tot Israël reeds een bewijs, dat de Heere hun nog gedacht en hen in hun ontrouw en Gods-verzaking niet wilde doen omkomen.

Gods Zoon

Een Engel des Heren, een hemeeling, Afgezant van de God van leven en van genade, kwam tot hen vanuit Gilgal. Dit is niet een engel in de gewone, algemene zin van het woord. Niet een geschapen engel, als die waarvan Job spreekt, wanneer hij zegt dat de morgensterren vrolijk juichten. Deze Engel, Die tot Israël kwam, was de Engel des Heren, de Engel van het Verbond, Gods Zoon van eeuwigheid gegeneerd. Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd (Ps.2:7). Hij, de Uitvoerder van het Raadsbesluit des Heren, kwam Zelf af van Gilgal tot het Israël van Zijn uitverkiezing, dat het zo gruwelijk voor Hem had gemaakt. Zo zien wij, dat de Heer Jezus Christus, de Zoon van God, Zich onder het Oude Testament meermalen als de Engel des Heren openbaarde. Wanneer de kinderen Israëls staan om door de Rode Zee te gaan, terwijl de Egyptenaren daar in die zee jammerlijk de dood zullen vinden, dan wordt er gezegd, dat de Engel des Heren, ofwel de Engel Gods, Die voor het heir ging, vertrok en achter hen ging.

Nog andere openbaringen

Van Jozua lezen wij, toen hij bij Jericho was, dat hij zijn ogen ophief en toezag, en zie, daar stond een man tegenover hem, die een uitgetrokken zwaard in zijn hand had. Jozua ging tot hem en zei tot hem: 'Behoort gij tot ons of tot onze tegenstanders? Doch hij antwoordde: Neen, maar ik ben de vorst van het heer des HEREN. Nu ben ik gekomen. Toen wierp Jozua

zich op zijn aangezicht ter aarde, boog zich neer en zeide tot hem: Wat heeft mijn heer tot zijn knecht te zeggen? En de vorst van het heer des HEREN zeide tot Jozua: Doe uw schoenen van uw voeten, want de plaats waarop gij staat, is heilig' (Jz.5:13-15).

Toen Gideon tarwe dorste bij de pers, om die te verbergen voor het aangezicht der Midianieten, lezen wij, dat een Engel des Heren Zich zette onder de eik, die te Ofra is, welke Joas den Abiesriet toekwam. En de Engel des Heren verscheen Gideon en zeide tot hem: De HEER is met u, gij dappere held' (Ri.6:12).

En om niet meer te noemen, tenslotte nog van de huisvrouw van Manoah, de moeder van Simson, lezen wij, dat een Engel des Heren deze vrouw verscheen en tot haar zeide: 'Zie nu, gij zijt onvruchtbaar, en hebt niet gebaard; maar gij zult zwanger worden, en een zoon baren' (Ri.13:3).

Verzoener

Alzo openbaarde Zich nu ook de Middelaar van het Verbond aan Zijn kinderen van het Verbond, als de Engel des Heren. Hij ook alleen kan Zich zo in eigen Naam en Persoon openbaren en spreken. Een geschapen engel kan niet anders dan spreken: 'Zo zegt de Heer, of zo spreekt de Heer der heirscharen.' Maar deze Engel heeft recht en macht in eigen Naam te spreken. Hij kan als van Zichzelf getuigen: Ik heb u uit Egypteland opgevoerd en u gebracht in het land Kanaän, dat Ik uw vaderen gezworen heb, en Ik heb u gered.

Ik zal Mijn Verbond met u niet verbreken in eeuwigheid. Zo toch kan een geschapen engel niet spreken, maar wel de Verbonds-Engel, de Zone Gods, Die getuigen kon: Ik en de Vader zijn Eén.

Hij is de Engel van Gods aangezicht, Die de Zijnen verlost en spaart door Zijn liefde en genade. Ja, Engel van Gods aangezicht, zo mag Hij genoemd worden, omdat God Zijn aangezicht in die Engel doet zien aan dood- en doemwaardige zondaren, als zijnde met hen verzoend. Want God was in Christus de wereld met Hem Zelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekende.

Hij is de Engel van Verbond, aangezien dit Verbond van genade, dat God met de zondaar oprichtte in Hem onwankelbaar vast is. Want Gods welbehagen is alleen

in Christus Jezus te zien voor een zondaar, want van Christus gescheiden, betekent dat God voor de mens een verterend vuur en een eeuwige gloed is, bij Wie niemand wonen kan. Maar in het aangezicht van de geliefde Zoon, is de Heer krachtens dat Genadeverbond een graag vergevend God. Alzo verzekert de Engel des Heren hier te Bokim aan Israël, dat Hij dit Verbond in eeuwigheid niet wil verbreken.

Ja, in de Heer Jezus Christus, de Engel van Verbond, is dan ook ons heil. Hij is de Engel des Heren, Die ook geboren is in ons menselijk vlees. Hem zij de heerlijkheid en de eer tot in eeuwigheid. Maranatha. Amen.

H. Kuipers.

Tussen Mispa en Sen

(1Sm.7:2-12)

Hoewel de ark, die een poosje bij de Filistijnen had vertoefd, al weer twintig jaar terug was, ging het nog niet goed met het volk Israël en had hun vijand nog steeds heel wat invloed. We lezen in 1Sm.7:2 dat het gehele huis Israëls de HERE achtervolgde met zijn klachten. Maar we horen in het vervolg ook wat de oorzaak was dat er geen zegen gevonden werd, want Samuël legde de vinger op de zere plek: 'Indien gij u met uw gehele hart tot de HERE bekeert, doet dan de vreemde goden en de Astartes uit uw midden weg en richt uw hart op de HERE en dient Hem alleen; dan zal Hij u redden uit de macht der Filistijnen.' Samuëls oproep kwam aan en het volk werd blijkbaar overtuigd van het verkeerde zich overgeven aan vreemde goden, want meteen lezen we: 'Daarop deden de Israëlieten de Baäls en de Astartes weg en dienden de HERE alleen.' Zonder slag of stoot! Het is verleidelijk meteen nu naar onszelf te kijken. De Heer heeft tegen ons gesproken dat we onze terafim (afgodsbeeldjes) weg moeten doen en we kunnen nu niet zeggen dat we momenteel met zegen overladen worden. Achtervolgen we de Heer met onze klachten? Zo ja, dan horen we hier meteen wat we eraan moeten doen: de afgoden uit ons hart verwijderen; alles dat misschien belangrijker is dan onze omgang met de Heer kritisch bezien en ons

bekeren tot de levende God. Wat zal de zegen groot zijn!

Verootmoediging

Dat blijkt ook wel uit het vervolg van de tekst. Samuël zei: 'Roep geheel Israël bijeen te Mispa; dan zal ik voor u tot de HERE bidden.' Toen ze aangekomen waren putten zij water en goten het uit voor het aangezicht des HEREN. De reden hiervoor lezen we in Kl.2:19: 'Sta op, kerm in de nacht bij het begin van iedere nachtwake, stort uw hart uit als water voor het aangezicht des Heren, hef tot Hem uw handen omhoog ter wille van het leven uwer kinderen.' Het was het teken van berouw over de begane overtredingen. Men verootmoedigde zich voor Gods aangezicht. Een voorbeeld van verootmoediging vinden we in Js.30:15: 'Zo zegt de Here HERE, de Heilige Israëls: Door bekering en rust zoudt gij verlost worden, in stilheid en vertrouwen zou uw sterkte zijn.' In dit hoofdstuk blijkt dat Israël zulks nu juist niet deed, terwijl God klaarstond om te vergeven en te zegenen: 'Hij zal u zeker genadig zijn op uw luid geroep; zodra Hij dat hoort, zal Hij u antwoorden (...) en wanneer gij rechts of wanneer gij links zoudt willen gaan, zullen uw oren achter u het woord horen: Dit is de weg, wandelt daarop' (vs.19,21). Verootmoediging betekent dus de juiste positie innemen tegenover de almachtige God,

onze eigen zogenaamde grootheid afleggen en zien wie Hij voor ons wil zijn. Hij zal in dat geval, als we de juiste innerlijke houding tot Hem hebben aangenomen, duidelijk maken door Woord en Geest hoe Zijn volk wandelen moet en weer

zeggen: Waar is hun God?' Hoewel Samuël geen priester was, maar Leviet en profeet, deed hij hetzelfde. Het volk riep hem op voor hen te bidden, zeker toen bekend werd dat de Filistijnen tegen hen optrokken, waarbij we niet moe-

kunnen zegenen en Zijn gaven uitdelen. En is aan de zegen van de Heer niet alles gelegen?

Overwinnaars

Nog een voorbeeld van verootmoediging vinden we in Joël 2:17: 'Laat de priesters, de dienaren des HEREN, tussen de voorhal en het altaar wenen en zeggen: Spaar, HERE, uw volk en geef uw erfdeel niet prijs aan de smaad, zodat de heidenen met hen zouden spotten. Waarom zou men onder de volken

ten vergeten dat niet ver van deze plaats het volk 20 jaar tevoren verslagen was door de Filistijnen (1Sm.3). 'Laat niet na voor ons tot de HERE, onze God, te roepen, opdat Hij ons verlosse uit de macht der Filistijnen. Toen nam Samuel een melklam en offerde het in zijn geheel de HERE tot een brandoffer. En toen Samuel voor Israel tot de HERE riep, antwoordde de HERE hem.' De communicatie was hersteld en 'terwijl Samuel bezig was het brandoffer te brengen,

rukten de Filistijnen op ten strijde tegen Israel, maar de HERE deed te dien dage machtig de donder rollen over de Filistijnen en bracht hen in verwarring, zodat zij tegen Israel de nederlaag leden.'

Offer

We lazten zojuist van het offer van een melklam. Zonder offerande, zonder bloedstorting is er geen verzoening en we weten dat de offers in het Oude Verbond alle wijzen op het offer van onze Heer Jezus Christus. Samuël symboliseert dit door het offeren van het lam ten brandoffer en tegelijkertijd tot God te bidden, zoals wij alleen door Christus Jezus tot de Vader kunnen gaan. Als dat in oprechtheid geschiedt en we beseffen zondaars te zijn, afhankelijk van Hem Die ons wil zegenen en behoeden, dan zal Hij Zijn genade betonen. In onze zondagse morgendienst wijst de zondenbelijdenis naar de dienst aan het brandoffertaar. Israëlieten moesten dan zelf hun meegebrachte offer doden, waarna het bloed werd uitgestort aan de voet van het altaar. Voor ons geldt: 'Hem, die geen zonde gekend heeft, heeft Hij voor ons tot zonde gemaakt, opdat wij zouden worden gerechtigheid Gods in Hem' (2Kor.5:21) en 'Want door een offerande heeft Hij voor altijd hen volmaakt, die geheilgd worden' (Hbr.10:14). Christus is 'het Lam voor ons op aard geslacht' en 'eeuwig waard te ontvangen aanbedding, prijs en eer en macht'. De Here God had de Filistijnen in verwarring gebracht en we lezen dan ook: 'De mannen van Israel

trokken toen uit Mispa, vervolgden de Filistijnen en versloegen hen tot beneden Bet-kar.' De betekenis van deze laatste plaatsnaam is 'huis van het lam'. Nieuwtestamentisch gezegd: de gemeente van onze Here Jezus Christus is de plek waar Gods volk tot overwinning komt. Daar gedenken we Zijn offer en betonen we ons Zijn volk.

Steen der hulp

Na de overwinning kwam het volk terug en we lezen dat Samuël weer iets deed: hij 'nam een steen en stelde die op tussen Mispa en Sen; hij gaf hem de naam Eben-haëzer, en zeide: Tot hertoe heeft ons de HERE geholpen.' De naam Eben-haëzer betekent letterlijk steen (bhen) van (ha) hulp (ëzer). Samuël sprak hierbij de woorden: 'Ad hennah Yehova azar.' Dat is 'Tot hertoe heeft de HERE ons geholpen'. De steen verzinnebeelde dus de hulp die de Heer had geschonken. Elke keer als men langs de weg tussen Mispa en Sen kwam en de opgerichte steen zag, moest elke Israëliet bedenken dat dit de plaats was, waar weliswaar een nederlaag geleden was tegen de Filistijnen, maar dat het werd 'eind goed, al goed', want door de hulp van God werd uiteindelijk de overwinning behaald. Het is voor ons niet anders. Kunnen we niet elke dag een steen oprichten als wij ons bedenken dat Hij ons heeft geholpen te blijven staan in het geloof en al die aanvechtingen van Zijn wederstrevers ons niet hebben doen afvallen? Wij strijden toch tegen de overheden en machten in

de geestelijke lucht, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten! Dat zijn de hedendaagse Filistijnen. En juist wanneer we ons verootmoedigen en weten afhankelijk te zijn van Gods hulp, dan ontdekken we Zijn zegen.

Mispa betekent 'wachttorens' en Sen 'rotspunt'. Tussen Mispa en Sen wil voor ons zeggen dat we moeten waken en bidden en uit blijven zien, bij de rots Jezus Christus naar Zijn komst. Hij zal ons altijd ondersteunen net zoals de apostel Paulus tegen koning Agrippa kon zeggen: 'Als een getuige, die hulp van God heeft ontvangen tot op deze dag, sta ik dus hier voor

klein en groot, zonder iets anders te zeggen dan wat de profeten en Mozes gesproken hebben, dat geschiedt zou, namelijk, dat de Christus zou lijden, en dat Hij als eerste uit de opstanding der doden het licht zou aankondigen en aan het volk en aan de heidenen' (Hd.26:22,23). Ook wij zijn getuigen Gods en ook wij kunnen alleen maar zeggen, met hulp van de Heer, dat Gods Woord de waarheid is en dat Christus de dood heeft overwonnen en daarmee ook voor ons het eeuwige leven heeft bereid. Hij is onze Steen der hulp.

A.W. Berkhof

'Zalig de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen.'

(Matth. 5:3)

Ieder mens op deze wereld, heeft zo zijn vele wensen en verlangens. Maar zou er iemand onder hen zijn, die arm wil zijn? Al bidt ook de gelovige, die de betrekkelijkheid en vergankelijkheid van de schatten van deze wereld heeft leren inzien, zoals er geschreven is in Spr.30:8en9: 'Geef mij armoede noch rijkdom, voed mij met het brood, mij toebedeeld; opdat ik, verzadigd zijnde, U niet verloochene en zegge: Wie is de HERE? noch ook, verarmd zijnde, stele en mij aan de naam van mijn God vergripte.' En zeker, want doet de rijkdom de mens makkelijker van God afdwalen, de armoede doet

hem tegen God opstaan. Tenzij dan, dat Zijn Geest ons daarvoor behoedt, en ons tevreden doet zijn, ook in gebrekkige omstandigheden, en onze ziel vertroost met Zijn woord: 'Mijn genade is u genoeg' (1Kor.12: 9).

Arm van geest

Er is echter een armoede, die meer dan alle rijkdom gewenst is, en dat is de armoede des geestes. Toen de Here Jezus Zijn openbare leven te midden van het volk was begonnen, en door de verkondiging van het nabij zijnde Koninkrijk der hemelen, vele vragen wat betreft dat Koninkrijk in

de harten van Zijn luisteraars had doen opkomen, toen klom hij op een berg, en hield daar voor de menigte een uitvoerige toespraak. Daarin maakte Hij het wezen de kern, en de rechten van Zijn rijk bekend. Daarom wordt de Bergrede ook wel de grondwet van het Koninkrijk der hemelen genoemd. De Heiland begint met de beschrijving van de onderdanen van dat rijk, en zegt eerst, wat en hoe men moet zijn, om Zijn Koninkrijk te kunnen binnengaan. Als eerste eis noemt Hij het arm van geest zijn. 'Zalig de armen van geest.' De vraag aan ons is nu: Waarin bestaat toch dit arm van geest zijn? Wel, een arme van geest is arm aan eigengerechtigheid. Om enkele voorbeelden te noemen: de Farizeeën, met hun van buiten af gezien onberispelijk leven, hun overmaat aan offers en gebeden waren niet arm van geest. Dan de man die opging naar de tempel en daar staande bad: 'O God, ik dank U, dat ik niet zo ben als de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, echtbrekers' (Lc.18:9-14). Hij was geen arme van geest. Zo

ook de rijke jongeling, die tot Jezus kwam, en van al de eisen van de wet meende te kunnen zeggen: 'Dat alles heb ik van jongs af in acht genomen' (vs.21). Ook wij zijn niet één van die armen, zolang wij ons op iets laten voorstaan; b.v. op onze goede naam bij de mensen om ons heen en, met het oog op onze goede dingen, toch menen dat er veel mensen zijn slechter dan wij en dat we daarom wel hoop mogen hebben op de heerlijkheid van God, omdat we zo 'ons best' hebben gedaan. Als we zo denken, dan zijn we nog rijk. Maar die is arm van geest, die van dat alles niets heeft, maar van al zijn gerechtigheid met een ootmoedig hart kan getuigen zoals staat in Js.64:6: 'Wij zijn allen geworden als een onreine, al onze gerechtigheden als een bezoedeld klee.'

En wij?

David was zo'n arme, toen hij het uitriep: 'O Here, ga niet in het gericht met uw knecht, want niemand die leeft, is voor u rechtvaardig' (Ps.143:2). De oude Simeon was zo'n arme, die hoewel

hij God vreesde en dagelijks opging naar de tempel, toch geen vrede kon vinden in zijn hart, voordat hij het kindje Jezus, de Zaligheid Gods in zijn armen had (Lc.2:27-32). Petrus was zo'n arme, toen hij de heerlijkheid van de Zoon Gods mocht zien, en het uitriep: 'Ga uit van mij, want ik ben een zondig mens, Here' (Lc.5:8). En ook de tollenaar was zo'n arme, die de ogen niet durfde op te heffen naar de hemel, en achter in de tempel zich op de borst sloeg en alleen maar om genade durfde te vragen (Lc.18:13). En nu wij, zijn ook wij armen van geest? Hoewel ons leven misschien een voorbeeld van goedheid en oprechte godsvrucht mag zijn, maar dat we toch in onze binnenkamer voor God in het stof neerbuigen in ootmoed met het gebed van de tollenaar: 'O, God wees mij zondaar genadig.' Want de arme van geest, is arm aan eigen wijsheid. Apostel Paulus zegt in 1Kor.1:21 dat de wereld God niet kent door de wijsheid. De eerste stap om dan ook wijs te worden tot zaligheid is dat wij alle eigenbegrip en eigen meningen ver van ons weg doen, en ons verstand gevangen geven onder het Woord van God. Kaïn deed dat niet, toen hij het in wanhoop uitriep: 'Mijn misdaad is te groot om de straf te dragen' (Gn.4:13). De tijdgenoten van Noach deden dat niet, toen zij met de dreigende zondvloed de spot dreven, omdat dit helemaal tegen hun ervaring en kennis van de natuur streed, dat de wateren zo hoog zouden kunnen stijgen. Terwijl Noach daarentegen, alhoewel hij net zo goed

niet begreep van waar al dat water zou moeten komen, zijn weg vervolgde en doorbouwde aan de ark, wetende dat God het had gesproken. Door dezelfde eigenwijsheid, kwamen ook de schoonzonen van Lot met Sodom om (Gn.19), omdat zij de ernstige vermaning, die door de engelen Gods aan Lot was gegeven als dwaasheid in de wind sloegen. Dezelfde eigenwijsheid, deed ook eerst Nicodemus de wedergeboorte als een dwaasheid zien. En het deed Israël, op de verzekering van de Heiland 'Ik ben het brood des levens', ongelovig uitroepen: 'Zal deze ons Zijn vlees te eten geven' (Jh.6:52)?

Eigenwijsheid

Deze zelfde eigenwijsheid, ach zij doet ook nu in deze tijd nog zoveel mensen het alverzoenend offer van onze Heer en Heiland aan het kruis van Golgotha een ergernis zijn. Zij verwerpen Gods Woord als een dwaasheid, omdat het getuigt van Gods grootheid, van Zijn wonderdaden. Maar de armen van geest daarentegen, zij nemen alles voor de volle waarheid aan wat God zegt, wat in de Bijbel staat opgeschreven, enkel en alleen, omdat God het zegt, en Hij het aan ons mensen kinderen heeft geopenbaard. Deze twisten niet met hun God over de grenzen van Zijn macht, noch over de wijsheid van Zijn wegen, maar zij roepen het uit met de profeet Jesaja: 'Wie bestuurde de Geest des Heren en onderrichtte Hem als zijn raadsman? Wie raadpleegde Hij, dat deze Hem inzicht zou geven, het rechte pad zou leren,

kennis bijbrengen en de weg des verstands doen kennen' (Js.40:13-14)? Zij zijn niet als de Farizeeën, die dachten te zien, maar bidden met David: 'Ontdek mijn ogen, (neem de bedekking van mijn ogen weg) opdat ik aanschouwe de wonderen uit uw wet' (Ps.119:18). Of de woorden: 'Here, maak mij Uw wegen bekend, leer mij Uw paden, leid mij in Uw waarheid en leer mij, want Gij zijt de God mijns heils, U verwacht ik de ganse dag' (Ps.25:4,5). Deze zeggen van geen enkel woord van God: 'Hoe zou de Here het kunnen,' en van geen van Zijn beloften, dat God die niet zal kunnen of willen vervullen. Nee, zij buigen zich neer in de volle overgave aan hun Heer, en spreken als een Maria: 'Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord' (Lc.1:38). 'Want geen woord, dat van God komt, zal krachteloos wezen' (vs.37). En al zou hen een woord van belofte, te veel en te groot lijken, dan zouden zij het uitroepen: 'Ik geloof, Here, kom mijn ongelooft te hulp' (Mc.9:24).

Ons onvermogen

'Kom mij te hulp.' Dit is een belijdenis van het eigen onvermogen. Zo is het ook, want de arme van geest is ook arm aan eigen kracht. Tegenover zoveel mensen, die door hun eigenwaan verblind zeggen: 'De mens hij kan wat hij wil, want zie maar hoever hij het al heeft gebracht.' Zo zegt de arme van geest met de apostel Paulus: 'Want niet wat ik wens, het goede, doe ik, maar wat ik niet wens, het kwade, dat doe ik' (Rm.7:19). Het

De Bergrede

gevoel van eigen zwakheid en onvermogen, waarvan hij doordrongen is, brengt hem dichterbij zijn Heer, Wiens verlangen het is, om Zijn kracht in onze zwakheid te volbrengen en Die ons hierom ook de zekere belofte geeft: 'Bidt en u zult ontvangen, zoekt en nu zult vinden; klopt en u zal opengedaan worden' (Lc.11:9). De armen van geest spreken God niet tegen, als Hij de opdracht geeft door de mond van de profeet Ezechiël: 'Werpt alle overtredingen die gij begaan hebt, van u weg, en vernieuwt uw hart en uw geest (Ez.18:31). Maar zij bidden met David: 'Scheep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een vaste geest'

(Ps.51:12). Ja, zij leven naar de eis van het Evangelie 'Bekeert u en geloof.' Zij kunnen in dankbare overtuiging met de apostel Paulus spreken: 'Want door genade zijt gij behouden, door het geloof, en dat niet uit uzelf, het is een gave van God' (Ef.2:8). Ja, deze dienaar van God waarschuwt om in die gezindheid voort te gaan, in ootmoedige geloofsgehoorzaamheid, want hij zegt tegen de Filippenzen: 'Blijf uw behoudenis bewerken met vreze en beven, want God is het, die om Zijn welbehagen zowel het willen als het werken in u werkt' (Flp.2:12-13). Het zijn al deze Bijbelwoorden en nog zovele meer, die zo harmonieus met elkaar overeenstemmen waaruit blijkt, dat het alleen zij zijn, de armen van geest, zij die de ware oprechtheid bezitten en trachten te leven naar de wil van de Heer, dat alleen tot hen eenmaal zal kunnen klinken, wanneer onze Heer en Heiland zal wederkomen: 'Komt, gij gezegenden mijns Vaders, gij goede en getrouwe dienstknechten, over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik u zetten; ga in in de vreugde, het feest van uw Heer' (Mt.25). Dat zij dan voor Hem zullen neerknielen, van alle gedachten aan eigen werk of verdienste vreemd, maar zich buigende aan Zijn voeten met de lofzang van liefde: 'Gij, Here, zijt waardig te ontvangen, de heerlijkheid, de kracht en rijkdom en wijsheid en sterkte en eer en heerlijkheid en dankzegging. Want Gij zijt geslacht en hebt ons Gode gekocht met Uw bloed, uit alle geslacht en taal en volk en natie. En gij hebt ons onzen God

gemaakt tot koningen en priesters' (Opb.4 en 5).

Voorbereiding

Zalig zijn wij, als wij zo arm van geest zijn. Want het Koninkrijk der hemelen, is voor de armen van geest, voor hen alleen. Wij hebben er geen deel aan en zullen er niet binnen gaan, zolang wij rijk zijn aan eigen goedheid, eigen kracht en wijsheid. Jezus kan ons alleen rijk maken, als wij eerst arm zijn. Maar als wij dat dan ook werkelijk kunnen zijn, dan is er geen belemmering en kan ook niets ons van Hem tegenhouden. Want dan geldt voor ons allen Zijn troostvolle verzekering: 'Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen.' Laten wij toch samen aan die gezindheid werken, en wel met haast, want het is nog maar zo kort, de welaangename tijd. Door Woord en Geest worden wij uit genade daarbij bepaald. De Heer wil ons allen voor- en toebereiden op Zijn komst. Maar laten wij ons voor- en toebereiden, horen wij naar Zijn stem, in Zijn Woord ons nagelaten? Horen wij naar Zijn stem, als Hij tot ons komt door Zijn Heilige Geest, in het woord van profetie? Ja, wij horen, maar doen wij er ook naar en volgen wij Zijn raadgevingen op? O, dat wij in de binnenkamer gaan, en onszelf steeds nauw zullen onderzoeken en bidden: 'Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart, toets mij en ken mijn gedachten; zie, of bij mij een heilloze weg is, en leid mij op de eeuwige weg' (Ps.139:23,24).

J.v.d. Akker

Wat een geloof!

We mogen ons gelukkig prijzen dat we op één of andere manier tot het allerheiligst geloof zijn gekomen. Niet zelden zien we dat dit op wonderbaarlijke wijze plaats heeft gehad. Ook zijn velen van ons opgevoed in een gezin waarbij het geloof gekenmerkt werd door het feit dat dit gegrondvest is op de leer van de apostelen en profeten (Ef.4:11-16). Alleen daarom mogen we al zeer dankbaar zijn. Staan we hier wel eens bij stil?

In onze gemeenschap zullen we allemaal wel eens te maken hebben met het feit dat we een broeder of zuster zien waarin we een groot geloof waarnemen. Nog meer bewondering krijg ik als het om een jongere in de gemeente(n) gaat. Juist in deze tijd is het moeilijk vast te houden aan Hem en Zijn ordeningen en instellingen in een omgeving die hier lacherig over meent te moeten doen, of erger nog: hiermede publiekelijk de spot te bedrijven (2Pt.3:3). Lees Spreuken 19 vers 29 maar eens voor het antwoord van de Heer. Deze situatie past goed in onze leer dat wij spoedig onze Heer en Heiland verwachten (Zie punt 5 van onze belijdenis in de bundel). We zien dus de Schrift in vervulling gaan. Dát is een mooi geloof. Het vereist wel een sterk geloof en vertrouwen om staande te blijven in deze tijd. Persoonlijk heb ik voor de beschreven broeders en zusters niet alleen bewondering, ook put

ik er kracht uit. Het stimuleert om verder te gaan. Ook wil je zelf zo in het leven staan.

Levenshouding en standvastigheid

Als we hierover spreken komt toch al gauw aan de orde wat we hier allemaal voor moeten doen. Natuurlijk houden we vast aan de Bijbel als richtsnoer. Ook doen we ons best om Zijn ordeningen en inzettingen aan te houden. We proberen om er met anderen over te spreken. We gaan mee met het folderen of welke andere activiteit dan ook. Er wordt over gesproken op gemeente-avonden etc. De Bijbel leert ons echter ook over de oud-testamentische geloofsgetuigen. De brief aan de Hebreeërs getuigt hiervan in hoofdstuk 11. Abel wordt geroemd om de offerande die Hij bracht. Niet dat God dit nodig had, alles is immers al van Hem. Maar Hij zag wel de houding van Abel aan. Henoch was Gode welgevallig zo staat er geschreven. Noach bouwde eerbiedig de ark. Een groot geloof om in een zeer droge omgeving dit werk serieus op te pakken. Natuurlijk Abraham die God gehoorzaamde in alles wat hij deed. Lees de verzen 17-19 er eens bij. Sara die na enige aarzeling Hem betrouwbaar achtte en op zeer hoge leeftijd nog moeder werd. Alleen dat was al een wonder. Jozef wordt genoemd als geloofsgetuige maar ook Mozes

die niet van de zonde wilde genieten en standvastig bleef onder de druk van de Farao.

En zo zijn er nog velen te noemen waaronder David en Daniël. Ook de hoer Rachab wordt echter genoemd. In Jz.2:9-11 staat het volgende over haar: Zij 'zeide tot de mannen: Ik weet dat de HERE u het land gegeven heeft en dat de schrik voor u op ons gevallen is en dat alle inwoners van het land voor u sidderen. Want wij hebben gehoord, dat de HERE de wateren van de Schelfzee voor uw ogen heeft doen opdrogen, toen gij uittoogt uit Egypte, en wat gij gedaan hebt aan de beide koningen der Amoriëten aan de overzijde van de Jordaan, Sichon en Og, die gij met de ban geslagen hebt. Toen wij dat hoorden, versmolt ons hart en vanwege u bleef bij niemand

meer enige moed over, want de HERE, uw God, is een God in de hemel boven en op de aarde beneden.' Een mooi voorbeeld hoe een zondaar toch het geloof kon zien in de daden van Heer en deze ook aanvaardde!

De wereldse reacties toen en nu

In hetzelfde hoofdstuk 11 van de brief aan de Hebreeënen wordt ook melding gemaakt van de wreedheden die men had moeten ondergaan. Genoomd worden onder andere: folteringen, hoon, steniging, geselingen, gevangenschap, ontberingen, verdrukkingen, mishandelingen om maar te zwijgen van het afschuwelijke door midden zagen. De Bijbel geeft enkele malen in (aan woorden van gelijke strekking) dat zij dit hebben ondergaan omdat zij wisten dat hen iets beters wachtte. Wat een geloof! Ook in de wereld van nu zien we nog barbaarse verdrukking en vervolging van degenen die Hem hebben aangenomen. In de zgn. beschaafde westerse wereld is er sprake van 'intellectuele en beschaafde vervolging'. We zien echter overal de opmaat voor de spoedige wederkomst van onze Verlosser en Zaligmaker van Wie we over enkele maanden de geboorte herdenken.

De les van Maria

De Heer heeft ons getrokken met koorden van liefde. Hij wil dus dat wij bij Hem blijven en ons daar ook voor toerusten. Laten we ons ervan bewust zijn en laat tot vreugde en blijdschap zijn dat wij een zeer bijzondere positie mogen bekle-

den. In de laatste 2 verzen van hoofdstuk 11 staat namelijk: 'Ook deze allen, hoewel door het geloof een getuigenis aan hen gegeven is, hebben het beloofde niet verkregen, daar God iets beters met ons voor had, zodat zij niet zonder ons tot de volmaaktheid konden komen.' Zonder ons in de laatste zin duidt op de wederkomst van Christus, de opname van de bruid en het feit dat de getrouw gebleven verzegelden samen met de ontslapenen met Hem het koning- en priesterambt mogen uitoefenen! Welk een vooruitzicht om Hem gelijk te zijn en te wandelen en te handelen zoals de grote Koning en grote Priester ons leert.

Ook het Nieuwe Testament leert ons omtrent vele grote gelovigen die van Hem getuigd hebben. U kent zelf de vele voorbeelden. Ik wil er echter toch een uitlichten die een zeer voorname positie bekleedt door haar eenvoud, bescheidenheid, nederigheid, overgave en geloof: Maria, de vrouw die de Zoon van God mocht dragen. Maria kreeg toch wel een zeer bijzondere boodschap van de engel. Hoe zouden wij hier persoonlijk op reageren? Naar de mens bezien is hetgeen werd aangekondigd toch volstrekt onmogelijk. Ook in die tijd wist wel men het een en ander van biologische en medische aspecten. Ook in onze hoogontwikkelde wereld is het nog steeds noodzakelijk dat man en vrouw samenkomen, ook al worden hiervoor nieuwe technieken en instrumenten voor gebruikt. Het gaat echter om het antwoord van Maria: 'En Maria zeide: Zie, de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord.' Lc.1:38. Zou ons geloof niet zo moeten zijn door dagelijks echt en oprecht in onze gebeden op te nemen 'mij geschiede naar Uw woord'. Ik weet dat wij het 'Uw wil geschiede' uitspreken. Hiermede aanvaarden wij Hem in alle opzichten en accepteren wij datgene wat er plaatsheeft. Dat zegt echter iets over Hem. Als onze levenshouding is 'mij geschiede naar Uw woord' zegt dat iets over ons. Laten wij zo als kinderen Gods optrekken en doorgaan verwachtende de spoedige komst van onze Verlosser en Zaligmaker.

R.C. Boekhout

kapel van de gemeente Amsterdam

De erediensten worden op zondag gehouden te:

Amersfoort	Banckertstraat 3	10 en 17 uur
Amsterdam	Burg. Röellstraat 199	10:30 en 17 uur
Arnhem	Uitzichtkerk, Zaslaan 22	10 en 17 uur
Enkhuizen	Zuiderhavendijk 25	10:30 en 17 uur
's-Gravenhage	Willemstraat 69	10 uur en (17 uur 2e en laatste zondag v.d. maand)
Groningen	Geulstraat 14	10 uur
Haarlem	Wilhelminastraat 21	10 en 17 uur
Utrecht	Herenweg 7	10 en 17 uur
Wageningen	Churchillweg 138, hoek Kolkakkerweg	10 en 16:30 uur
Zierikzee	Lutherse kerk	10 uur
	Gat van West-Noord-Westen	tweemaal per maand
Hersteld Apostolische Zendingkerk		
Correspondentieadres: H.F. Rijnders, Hogerbeetsstraat 32, 2242 TR Wassenaar		